

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 27.3.2014.
SWD(2014) 117 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS

IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par trošu ceļu iekārtām cilvēku pārvadāšanai un ar ko atceļ Direktīvu 2000/9/EK par
trošu ceļu iekārtām cilvēku pārvadāšanai**

{COM(2014) 187 final}
{SWD(2014) 116 final}

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS

IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par trošu ceļu iekārtām cilvēku pārvadāšanai un ar ko atceļ Direktīvu 2000/9/EK par
trošu ceļu iekārtām cilvēku pārvadāšanai**

Atruna: Šis kopsavilkums ir saistošs tikai Komisijas dienestiem, kas iesaistīti tā sagatavošanā, un neskar Komisijas turpmāko lēmumu galīgo redakciju.

1. PROBLĒMAS IZKLĀSTS

Lai gan ir vispārēji atzīts, ka Trošu ceļu direktīva ir veiksmīgi īstenojusi savus galvenos mērķus, direktīvas 10 gadu īstenošanas laikā gūtā pieredze ir ļāvusi arī identificēt dažus aspektus, kuri būtu jāuzlabo. Pamatojoties uz informāciju, kas saņemta ar dalībvalstu un nozares ieinteresēto personu atsauksmju saņemšanas mehānisma palīdzību, ir identificētas šādas problēmas.

Pirmā problēma: grūtības noteiktas iekārtas identificēt kā trošu ceļus

Pastāv atšķirīga ES atbildīgo iestāžu, ražotāju un paziņoto struktūru interpretācija un prakse jo īpaši attiecībā uz diviem iekārtu tipiem:

- iekārtas, kuras ir paredzētas gan transportam, gan izklaidei. Trošu ceļu direktīva no savas darbības jomas izslēdza “iekārtas, ko izmanto gadatirgos un/vai atpūtas parkos, kas ir paredzētas izklaidēšanai”. Taču tirgū ir pieejams jauns iekārtu veids, kas ir paredzēts izklaidei, bet kalpo arī kā transportlīdzeklis;

- nelieli funikuleri un slīpie lifti. Praksē šo divu iekārtu nošķiršana ir radījusi grūtības, jo uz slīpajiem liftiem attiecas Liftu direktīvas 95/16/EK darbības joma, bet nelieliem funikuleriem piemērojama Trošu ceļu direktīva, līdz ar to tie atbilst atšķirīgām būtiskajām prasībām.

Dažu iekārtu ražotājiem vai uzņēmējiem radās papildu izdevumi, jo bija retroaktīvi jāpārveido iekārtas, lai tās atbilstu Trošu ceļu direktīvai. Iestādes un paziņotās struktūras visā Eiropā ir izmantojušas dažādas pieejas, kas radīja atšķirīgu attieksmi pret ražotājiem un tirgus traucējumus.

Otrā problēma: drošības sastāvdaļu, apakšsistēmu un infrastruktūru nošķiršana

Trošu ceļu direktīvas pamatā ir drošības sastāvdaļu, apakšsistēmu, infrastruktūras un iekārtu nošķirums, bet tas ne vienmēr ir skaidrs.

Uz drošības sastāvdaļām un apakšsistēmām attiecas preču brīvas aprites noteikumi, tāpēc tām veic EK atbilstības novērtēšanas procedūru un sagatavo EK atbilstības deklarāciju. Tajā pat laikā iekārtas joprojām ir dalībvalstu kompetencē un līdz ar to tām piemēro īpašu atļauju izsniegšanas režīmu. Brīvā aprīte neattiecas arī uz infrastruktūru, kurai daudzās dalībvalstīs varētu būtu piemērojama testēšana.

Trešā problēma: apakšsistēmu atbilstības novērtēšanas procedūra

Trošu ceļu direktīvā apakšsistēmām nav noteikti konkrēti atbilstības novērtēšanas moduļi. VII pielikumā noteikts, ka paziņotajām struktūrām ir jāpārbauda apakšsistēmas, bet nav doti norādījumi par to, kā tas darāms. Tā rezultātā ir izveidojusies apakšsistēmu atbilstības novērtēšanas atšķirīga interpretācija un īstenošana, kas var radīt juridisko nenoteiktību un tirgus traucējumus.

Ceturtā problēma: Trošu ceļu direktīvas pielāgošana jaunajam tiesiskajam regulējumam

Trošu ceļu direktīvas un JTR lēmuma saskaņošanā ir ņemta vērā JTR lēmuma 2. pantā noteiktā politiskā apņemšanās.

Daudzas no vispārējām horizontālajām problēmām, kuras konstatētas JTR lēmumā, ir novērotas arī Trošu ceļu direktīvas 2000/9/EK īstenošanā.

Apspriešanas procesa laikā ieinteresētās personas lielā mērā atbalstīja saskaņošanu.

Valsts intervences nepieciešamība

Šajā iniciatīvā šie aspekti jau ir reglamentēti ar Trošu ceļu direktīvu 2000/9/EK. Tomēr šis tiesību akts konstatētās problēmas nerisina tik efektīvi, kā būtu gribēts. Rīcības galvenais pamatojums ir juridiskās noteiktības nodrošināšana un Trošu ceļu direktīvas saskaņošana ar JTR lēmumu un nozares ieinteresētajām personām.

2. SUBSIDIARITĀTES ANALĪZE

Šī iniciatīva attiecas uz ražojumu iekšējā tirgus pareizu un efektīvu darbību cilvēku pārvadāšanai paredzētu trošu ceļu iekārtu jomā. Šajā jomā ES rīcības pamatā ir LESD 114. pants. ES līmeņa rīcība novērsīs jaunu un dažādu valsts noteikumu ieviešanu, kas varētu radīt iekšējā tirgus sadrumstalotību.

Ja pasākumi problēmu risināšanai tiek veikti valstu līmenī, tas var apgrūtināt trošu ceļu preču (drošības sastāvdaļu un apakšsistēmu) brīvu apriti. Iestāžu vai paziņoto struktūru atšķirīgās pieejas jau ir radījušas nevienlīdzīgu attieksmi pret uzņēmējiem.

3. MĒRĶI

Šīs iniciatīvas galvenais mērķis ir uzlabot iekšējā tirgus darbību, vienlaicīgi nodrošinot augstāku drošības līmeni, un panākt vienlīdzīgus konkurences apstākļus trošu ceļu uzņēmējiem. Vēl viens svarīgs mērķis ir vienkāršošana, precizējot dažus svarīgākos juridiskā teksta jēdzienus un definīcijas, kas atvieglo tā konsekvētu piemērošanu.

Turpmāk tabulā norādīti Trošu ceļu direktīvas pārskatīšanas iniciatīvas konkrētie un darbības mērķi, kas ir saistīti ar iepriekš minētajiem vispārējiem politikas mērķiem.

VISPĀRĒJIE MĒRĶI	KONKRĒTIE MĒRĶI	DARBĪBAS MĒRĶI
Labāk aizsargāt lietotāju veselību un drošību Panākt vienlīdzīgus konkurences apstākļus trošu ceļu uzņēmējiem un nodrošināt preču brīvu apriti	Nodrošināt skaidru un vienotu Trošu ceļu direktīvas piemērošanu Nodrošināt tiesību aktu skaidrību un to konsekvētu piemērošanu visā ES Nodrošināt atbilstības novērtēšanas procedūru konsekvenci un elastīgumu visiem ražojumiem Trošu ceļu direktīvas darbības jomā Vienkāršot Eiropas normatīvo vidi cilvēku pārvadāšanai paredzētu trošu ceļu iekārtu jomā	Precizēt direktīvas darbības jomu, definīcijas un robežu ar citām direktīvām (piemēram, Liftu direktīva 95/16/EK) Precizēt drošības sastāvdaļu, apakšsistēmu un infrastruktūras identifikāciju un nošķirumu Panākt lielāku konsekvenci apakšsistēmu atbilstības novērtēšanas procedūrās

4. POLITIKAS RISINĀJUMI

Tika apsvērti trīs alternatīvi politikas risinājumi:

- bāzes scenārijs - līdzšinējā situācija bez pārmaiņām;
- "ieteikumu variants" - nelegislatīva alternatīva, ar kuru grozītu Trošu ceļu iekārtu piemērošanas rokasgrāmatas attiecīgās iedaļas, un

- "Ieģislatīvu pasākumu" risinājums, ar kuru grozītu Trošu ceļu direktīvas juridiskā teksta konkrētas daļas.

Iepriekš minēto politikas risinājumu ietekmes analīze tika veikta atsevišķi par katru no konstatētajām uzlabojumu jomām, piemērojot pakāpenisko pieeju. Katras problēmas politikas risinājumiem veica atsevišķu kvalitatīvo analīzi, ko papildināja plašāka informācija, kas pieejama "Ietekmes novērtējuma pētījumā par Direktīvas 2000/9/EK par trošu ceļu iekārtām cilvēku pārvadāšanai pārskatīšanu".

5. IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Visbūtiskākā ietekme konstatēta ekonomikas jomā. Sociālajā jomā zināms labums gūstams no kvalitatīvā viedokļa. Ietekme uz vidi nav gaidāma.

Katra ierosinātā izmaiņa tika novērtēta, ņemot vērā tās izmaksas un gūto labumu, ar labumu saprotot juridisko noteiktību un vienlīdzīgus konkurences apstākļus ražošanas nozarei.

Sociālo ietekmi vērtēja attiecībā uz:

- cilvēku veselību un drošību,
- nodarbinātību un darba tirgu.

Sociālā ietekme galvenokārt saistīta ar pozitīvo ietekmi uz trošu ceļu iekārtu lietotāju veselību un drošību. Ierosināto izmaiņu mērķis ir uzlabot direktīvas praktisko piemērošanu. Līdz ar saskaņošanu ar JTR lēmumu, kas sniedz juridisko noteiktību un labāk precizē uzņēmēju pienākumus, tiek pieņemts, ka tiks uzlabots trošu ceļu iekārtu drošības un kvalitātes līmenis. Tā rezultātā samazināsies negadījumu vai traumu iespējamība. Taču gūto labumu izvērtēt no kvantitatīvā viedokļa nebija iespējams.

Nevienam no risinājumiem nav paredzama ietekme uz nodarbinātību attiecīgajā sektorā.

Ekonomisko ietekmi vērtēja attiecībā uz:

- iekšējā tirgus darbību un konkurenci,
- konkurētspēju, tirdzniecību un ieguldījumu plūsmām,
- darbības izmaksām un uzņēmējdarbības veikšanu/MVU,
- administratīvo slogu uzņēmumiem,
- publiskā sektora iestādēm,
- inovāciju un pētniecību.

Attiecībā uz direktīvas darbības jomā precizēšanu un konkrētas atbilstības novērtēšanas procedūras piemērošanu apakšsistēmām papildu izmaksas neradīsies, jo pašreizējās situācijas izmaiņas nodrošinās juridisko noteiktību. Nemainās direktīvas darbības jomā iekļautie ražojumi; tādējādi izmaksas radīsies vienīgi tiem ražotājiem, kuri kļūdaini nav piemērojuši Trošu ceļu direktīvu. Šajā jautājumā jānorāda, ka Trošu ceļu direktīvas atbilstības nodrošināšanas izmaksas ir lielākas nekā tad, ja šī atbilstība nav jānodrošina. Savukārt ražotāji, uzņēmēji un valsts iestādes gūs labumu no darbības jomas un atbilstības novērtēšanas procedūru precizēšanas, kā rezultātā varēs izvairīties no iespējamajām kļūdām attiecībā uz atbilstību, atbilstības novērtēšanu un sertifikāciju.

6. RISINĀJUMU SALĪDZINĀJUMS

Veicot attiecīgo politisko risinājumu analīzi un novērtējumu, ir izvēlēti labākie risinājumi, ņemot vērā ekonomisko ietekmi un augstāko sociālā ieguvuma līmeni trošu ceļu iekārtu lietotāju veselības un drošības ziņā, kas rodas, uzlabojot juridisko noteiktību un direktīvas piemērošanu.

Attiecībā uz ierosinātajām izmaiņām labākais risinājums ir “ieteikumu varianta” un “leģislatīvu pasākumu” apvienojums.

Katra ietekme ir izvērtēta pēc šādas skalas:

- ++ būtiska pozitīva ietekme
- + neliela pozitīva ietekme
- 0 ietekmes nav / pamata scenārijs
- neliela negatīva ietekme
- būtiska negatīva ietekme

Katras ierosinātās izmaiņas labākais risinājums ir iekrāsots pelēkā krāsā.

	Efektivitāte	Iedarbīgums izmaksas	Ieguvumi	Konsekvence
Direktīvas darbības joma				
1. Līdzšinējā situācija bez pārmaiņām (bāzes scenārijs)	0	0	0	0
2. “Ieteikumu variants” (piemērošanas rokasgrāmatas grozījumi)	+	0	+	+
	Tiks veicināta skaidra un vienota Trošu ceļu direktīvas piemērošana, bet pilnībā neizzūd tiesiskās situācijas nenoteiktība.	Papildu izmaksas nav paredzētas. Ar skaidrojumiem nosaka pašreizējā tiesību akta pareizo interpretāciju.	Var sagaidīt pozitīvas izmaiņas, ja vismaz daļa iesaistīto ražotāju iepazīstas un piemēro piemērošanas rokasgrāmatas prasības. Īpaši neskaidri, saistīti ar ieteikuma pieeju attiecībā uz faktu, ka tā galvenokārt ir paredzēta liftu ražotājiem.	Turpmāka vienota Trošu ceļu direktīvas īstenošana veicinās labāku regulējumu un Vienotā tirgus akta darbību, neskatoties uz risku, ka nākotnē varētu izveidoties neskaidras tiesiskās situācijas.
3. Leģislatīvs pasākums (direktīvas grozījumi)	++	0	++	++
	Ar leģislatīvu pasākumu tiks nodrošināta skaidra, vienota un konsekventa Trošu ceļu direktīvas piemērošana tās noteiktajā darbības jomā.	Papildu izmaksas nav konstatētas. Tāpat kā iepriekšējā risinājumā, šis ir pastāvošo tiesisko prasību precizējums.	Būtisks juridiskās noteiktības uzlabojums ražotājiem. Iespējamā nepareizā novērtējuma par piemērojamām tiesiskajām prasībām novēršana.	Skaidra tiesiskā situācija veicinās labāku regulējumu un Vienotā tirgus akta darbību.

Drošības sastāvdaļas, apakšsistēmas, infrastruktūras un iekārtas				
1. Līdzšinējā situācija bez pārmaiņām (bāzes scenārijs)	0	0	0	0
2. "Ieteikumu variants" (piemērošanas rokasgrāmatas grozījumi)	+ Ieteikumu variants nodrošinās elastīgas vadlīnijas, izvairoties no pārāk preskriptīviem noteikumiem, ko šajā gadījumā varētu radīt legīslatīvais risinājums. Skaidras un vienotas Trošu ceļu direktīvas piemērošanas konkrētos mērķus varētu labāk sasniegt ar ieteikumu risinājumu.	0 Nav konstatēts, ka ieteikumu pieejas rezultātā varētu rasties papildu izmaksas.	+ Gaidāmas pozitīvas izmaiņas, jo ražotājiem, paziņotajām struktūrām un valsts iestādēm būs līdzeklis piemērojamo noteikumu precizēšanai. Paredzams, ka samazināsies kļūdas un saistītās izmaksas ražojumu klasifikācijā.	+ Piemērošanas rokasgrāmatā sniegtie precizējumi veicinās tiesību akta vienprātīgu īstenošanu, tādējādi pozitīvi ietekmējot labāku regulējumu un Vienotā tirgus akta darbību. Tomēr tas negarantē, ka neskaidras tiesiskās situācijas pilnībā izzudīs.
3. Legīslatīvs pasākums (direktīvas grozījumi)	0 Principā legīslatīvs pasākums nodrošinās skaidrāku un vienotu Trošu ceļu direktīvas piemērošanu. Tomēr diskusijas darba grupās un apspriešanās nav devušas skaidru juridisku tekstu, kas nākotnē ļautu izvairīties no turpmākām interpretācijām.	-- Īstenojot šo risinājumu, var rasties lielākas izmaksas, arī attiecībā uz inovācijām.	0 Nav skaidri redzams ieguvums, ja vien pieņem, ka skaidrs juridisks teksts, ja tāds ir pieejams, ražotājiem uzlabos paredzamību.	0 Ņemot vērā radušos jautājumus par skaidra legīslatīva risinājuma iespējamību, ir jāapšaubā, vai šis risinājums varētu dot pozitīvu ieguldījumu labākā regulējumā un Vienotā tirgus akta darbībā.
Apakšsistēmu atbilstības novērtēšanas procedūra				
1. Līdzšinējā situācija bez pārmaiņām (bāzes scenārijs)	0	0	0	0
2. "Ieteikumu variants" (piemērošanas rokasgrāmatas grozījumi)	+ Atbilstības novērtēšanas moduļu iekļaušana piemērošanas rokasgrāmatā varētu palīdzēt panākt daļēju konsekvenzi šajā jomā. Taču šī pieeja nav būtiski atšķirīga salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju. Moduļi ir plaši zināmi, bet konstatētās problēmas joprojām pastāv.	0 Atbilstības novērtēšanas procedūra tiek pieprasīta jau tagad, tādēļ papildu izmaksas nebūs būtiskas.	0 Maz ticams, ka no šī risinājuma tiks gūts kāds labums. Pašreizējā moduļu pieejamība nav ļāvusi panākt pilnīgu paredzamību ražotājiem.	0 Nav skaidrs, kā tiks veicināts labāks regulējums un Vienotā tirgus akta darbība, jo ieteikumu varianta ietekme uzskatāma par ļoti nelielu.

3. Leģislatīvs pasākums (direktīvas grozījumi)	++ Atbilstības novērtēšanas moduļu iekļaušana tiesību aktā (kā to ierasti dara attiecībā uz ražojumiem tiesību aktos saskaņā ar jauno pieeju) ES nodrošinās atbildmes novērtēšanas procedūru izmantošanas konsekvenci. Konkrētie mērķi būs pilnībā sasniegti.	0 Atbilstības novērtēšanas procedūra jāveic jau tagad, tādēļ papildu izmaksas būs nebūtiskas.	++ Tiks panākts būtisks juridiskās noteiktības un paredzamības uzlabojums ražotājiem.	++ Šis risinājums nodrošina skaidru tiesisko situāciju. Tas veicinās labāku regulējumu un Vienotā tirgus akta darbību.
--	--	--	--	---

Juridiskā instrumenta izvēle

Saskaņā ar Komisijas politisko izvēli panākt normatīvās vides vienkāršošanu tiek piedāvāta pāreja no direktīvas uz regulu. Pašreizējā direktīvā ir noteikti skaidri un detalizēti noteikumi, kurus visā Savienībā būtu jāpiemēro vienādā veidā. Tādēļ var viegli pāriet uz regulu. Tas dalībvalstīm ļaus ietaupīt ar direktīvas transponēšanu saistītās izmaksas. Turklāt tas ļaus ātrāk piemērot jauno tiesību aktu un palīdzēs uzņēmējiem veikt uzņēmējdarbību, jo viņiem būs jāievēro nevis 28 valstu tiesību akti, ar kuriem transponē direktīvu, bet viens regulatīvais instruments.

7. UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒŠANA

Tiesību akta efektivitāte arī turpmāk tiks uzraudzīta, izmantojot atsauksmes, kas saņemtas ar dažādu ar Trošu ceļu direktīvu izveidotu saziņas un sadarbības mehānismu palīdzību, piem.,

- Trošu ceļu padomdevēju pastāvīgā komiteja (CSC) un Trošu ceļu ekspertu darba grupa (CWG);
- Dalībvalstu trošu ceļu tirgus uzraudzības administratīvās sadarbības grupa (*Cableways AdCo*);
- Eiropas Paziņoto struktūru koordinācijas trošu ceļu iekārtu nozares grupa (CSG);
- Eiropas Standartizācijas komitejas 242. tehniskā komiteja par pasažieru pārvadāšanas ar trosēm drošības prasībām (*CEN/TC 242*).

Papildu informācija tiks gūta, izmantojot jaunus vai paplašinātos sadarbības un informācijas apmaiņas mehānismus, kas paredzēti JTR Regulā (EK) Nr. 765/2008.

Atbilstības līmeņa uzraudzība būs iespējama, izmantojot šādus rādītājus:

- pārbaudīto ražojumu skaits;
- neatbilstīgo ražojumu skaits no pārbaudītajiem;
- konstatētās neatbilstības veids.

Šie piemērošanas rādītāji tiks noteikti, pamatojoties uz tirgus uzraudzības iestāžu sniegto informāciju un izmantojot:

- *RAPEX* sistēmu;

- vispārēju datubāzi, kas izveidota saskaņā ar JTR Regulas (EK) Nr. 765/2008 23. pantu ar mērķi nodrošināt, ka dalībvalstis apmainās ar informāciju par tirgus uzraudzības darbībām un ražojumu neatbilstību (*ICSMS*);
- drošības klauzulas paziņošanas procedūras.

Neatbilstību konstatēs arī ar Komisijai adresētu sūdzību palīdzību.

Saskaņā ar savu "lietpratīga regulējuma" politiku Komisija izvērtēs pārskatītās Trošu ceļu iekārtu regulas efektivitāti laikposmā no 5 līdz maksimāli 10 gadiem pēc regulas piemērošanas datuma, pamatojoties uz informāciju, kas būs iegūta no iepriekš minētajiem mehānismiem.